

broj 2920

Odjeci - Muke srpske diplomatiјe

("A sad nešto sasvim drugačije!", "Partnerstvo za šta?", NIN br. 2919)

Povodom poziva Srbiji da se priključi "Partnerstvu za mir" značajno je što ste objavili ovaj trezven komentar Miroslava Lazanskog, pogotovo jer mu je prethodio euforični članak o tom pitanju bivšeg ministra inostranih poslova Gorana Svilanovića.

Iz Svilanovićevog tona i teksta bi se moglo zaključiti da je on i dalje ministar, a ne neko van vlade ko se upustio u predizbornu kampanju putem pitanja koja su od ključnog nacionalnog interesa. U čije je ime, zapravo, g. Svilanović predlagao, raspravljao, tražio? Reklo bi se da je sve to trebalo da ubedi ljudе u Srbiji koliko je on važan. Ali nisu valjda glasači tako naivni da poveruju da se ozbiljna politička pitanja postavljaju visokim službenicima "norveškog i slovačkog ministarstva inostranih poslova" SMS porukama u Svilanovićevom prisustvu i da mu ti službenici zatim prenose sadržaj poruka svojih ministarstava?!?

Dublji problem je, naravno, u tome što se ovo dalekosežno nacionalno pitanje tesno vezuje, i van Srbije i u njoj, za izbore. Tako, na primer, predsednik Tadić obelodanjuje faksimil svog pisma predsedniku Bušu od 20. novembra o prijemu u "Partnerstvo" putem NIN-a ("ekskluzivno"), što mora da je bez presedana u diplomatskoj praksi. A srpski diplomatski jad se može videti i iz lošeg prevoda Tadićevog pisma na engleski. Kao samo jedan primer, oba prva, vrlo kratka, pasusa na engleskom počinju zamenicom "I" ("Ja"), što je neučitivo.

**Prof. dr Vladimir J. Konečni,
Kalifornijski i Beogradski univerzitet**

***

Sada kada je naša zemlja na samitu NATO-a u Rigi pozvana da pristupi Partnerstvu za mir, smatram da i u našoj zemlji kao što je to urađeno u Crnoj Gori treba da bude donesena odluka o ukidanju obaveznog služenja vojnog roka. Kao što smo mogli da vidimo odluka o ukidanju obaveznog služenja vojnog roka nije se odrazila negativno na bezbednost Crne Gore, pa zašto bi se negativno odrazila na bezbednost naše zemlje.

Svaka mala zemlja, a Srbija je mala zemlja, svoju unutrašnju i spoljnu bezbednost preće da zaštiti jakom diplomacijom, nego što će da je zaštiti svojom vojskom.

Da je Nemačka htela da anulira Švajcarsku ona bi to uradila u oba svetska rata, pa makar i svi Švajcarci od 16 do 65 godina branili Švajcarsku.

Vojska je profesija kao i svaka druga i kao što svaki muškarac ne može da bude na primer intelektualac ili karatista, normalno je da svaki muškarac ne može da bude vojnik i uopšte naivno je i pokušavati od svakog muškarca napraviti vojnika.

**Dragan Marković,
Kragujevac**

broj 2921

Odjeci - Vojska je vojska
(*"Muke srpske diplomacije"*, Odjeci, NIN br.2920)

U navedenom pismu zastupa se teza o potrebi ukidanja obaveznog služenja vojnog roka u Srbiji, jer: „Svaka mala zemlja, a Srbija je mala zemlja, svoju unutrašnju i spoljnu bezbednost pre će da zaštiti jakom diplomacijom, nego što će da je zaštiti svojom vojskom.”

Vojska nije samo oružana sila koja brani otadžbinu. Vojska je (ili bi trebalo da bude) prvenstveno škola. Kao obrazovna ustanova ona treba da sprema mlade muškarce za mnoge životne izazove. Kao škola, uči ih redu, disciplini, snalaženju u teškim situacijama, a najviše zajedništvu, zajedničkom radu i međusobnoj pomoći. U vojski mladići mogu da upoznaju druge mladiće iz raznih struka i krajeva koje verovatno nikada ne bi upoznali. Vojska odvlači sa ulice i od droge (ili bi to trebalo da radi) u posebnom razdoblju života mladih. Pogotovo je važna uloga vojske u tome da mnogima pruži novu šansu u životu: ako su posrnuli negde, da mogu da počnu nešto iz početka.

Na vojsku može da se gleda kao i na svaku drugu profesiju, kako to čini Marković. Vojnik je, po takvom viđenju, u istoj grupi u kojoj su i piljar i šofer. Postoji i drugo viđenje: vojnik je neko ko je u službi otadžbine, a ta služba treba da bude prvenstveno učenje. Ali i otadžbina treba da se odnosi na odgovarajući način prema vojniku i vojsci.

Ako se na bezbednost države gleda samo kroz svetlo uspešne diplomatije, a na vojsku isključivo kao na profesiju kao što to čini Marković, šta bi tada trebalo da rade profesionalni vojnici u Srbiji? Da li da čekaju da ih neko „iznajmi” ili pošalje (po čijem nalogu?) za „izvođenje vojnih radova”? Ko će sve to da plati? Troškovi toga uvek padaju na teret domaćih poreskih obveznika.

I još nešto o Švajcarskoj. Marković iznosi mišljenje da je Nemačka, da je to htela, mogla da „anulira Švajcarsku” u oba svetska rata. Činjenica je da se to nije dogodilo. Činjenica je i to da danas Švajcarska armija ima u funkciji 400 nemačkih tenkova „leopard 2” (najsavremeniji na svetu) sa svom logistikom. To je više takvih tenkova nego što ih ima nemački Bundesver! Činjenica je da Švajcarska može da mobiliše za manje od jednog dana 800 000 vojnika. Svaki vojni obveznik u Švajcarskoj ima kod kuće automatsku pušku (istu onu koju imaju i pripadnici SAJ-a) i bojevu municiju. U Švajcarskoj je služenje vojnog roka obavezno za sve muškarce. Diplomacija je diplomacija, a „leopard 2” je ipak „leopard 2”.

***Miroslav N. Jovanović,
Novi Sad***